

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Strada Iuliu Maniu Nr. 36.

Cenzurat.

SIMPTOMELE VREMII

Astăzi, când în multe țări, naționalismul îmbracă o formă violentă, care nu se dă înapoi nici chiar dela crimă, când încercările de apropiere între popoare, au ajuns la un popas, pe motiv că fiecare trebuie să-și puie întâiu rânduială în treburile de acasă, — e interesant de aflat că o nouă Asociație internațională a luat ființă.

Primul *Congres Internațional al Universităților* a avut loc, în prima săptămână a lunii trecute, în centrul de veche și nobilă tradiție universitară: *Oxford*. O deosebită impresie a făcut propunerea delegatului german, ca viitoarea conferință să aibă loc în Franța, iar cea din 1936, în Germania. Propunerea a fost primită cu însuflețire.

Discuțiunile, foarte inflăcârate, au fost în jurul problemei tineretului și a predispoziției spre violență a generației de azi.

Prof. *Gilbert Murray*, în special, a impresionat mult prin cuvintele sale: „Cred, a spus el, că violența e în flagrantă contradicție cu idealul instituțiilor universitare. Într-o atmosferă de violență, toate eforturile noastre rămân neputincioase. Noi dorim adevărul. Nu putem accepta

să spunem, ceea ce ne poruncește să spunem cel ce are revolverul în mână. Unde prevalează violența, certurile și ciocnirile de idei se rezolvă cu puterea, nu cu dreptatea. Pentru buna reușită a muncii noastre, avem nevoie de o atmosferă de seninătate și pace.“

Oricine poate înțelege adevărul acestor cuvinte. Dar întrebarea cea mare este: cărei cauze se datorește această întoarcere la barbarie? Răspunsul nu e decât unul: *în slăbirea credinței religioase*. Astăzi, când și studenții în teologie merg la biserică, mulți, cu un sentiment de corvadă, de ce să ne mirăm că majoritatea celorlalți tineri nu calcă în locașul sfânt? Strada îi cheamă, strada îi educă. În adunările tinerești se observă o totală lipsă de preocupări înalte. Iar succesul cărților dubioase se datorește mult cititorilor tineri. Degeaba se fac *regulamente exterioare*. Imperativul într'adevăr categoric, nu poate fi decât un *impuls intern*. Și pentru aceasta trebuie *credință religioasă*, căci numai ea singură îți educă conștiința și te face să iubești virtutea. Cine nu respectă o Putere mai pre-

sus de noi toți, cu atât mai puțin își va respecta părinții și profesorii!

Lozincă fiecărui tânăr ar trebui să fie cuvintele marelui ex-

„Noi dar, suntem trimiși împuterniciți ai lui Hristos, și ca și cum Dumnezeu ar îndemna prin noi, vă rugăm fierbinte, în numele lui Hristos: împăcați-vă cu Dumnezeu“.

2 Cor. 5. 20.

Presă creștină ortodoxă.

Este astăzi mijlocul cel mai civilizat și mai eficace să răspândim marelui public ideile creștine, prin această minunată instituție care este presa.

Biserica apuseană s'a folosit de acest mijloc de propagandă în toate acțiunile ei. Și într'adevăr vedem peste graniță o presă solidă și întemeiată de care se servesc Bisericile creștine.

Dovadă de atențiunea ce i se dă cităm cuvintele cardinalului Mercier al Belgiei, care zice: „Mai degrabă las edificarea unei Biserici, decât crearea unui jurnal catolic“, — asemenea Papa Pius X spune: „Mai bine vând mobilele din biserică mea, decât să las să dispară o gazetă catolică.“

De aici putem înțelege bine, cât folos real poate aduce presa Bisericii. Și mai cu seamă în aceste vremuri de dezechilibru social, când Biserica noastră a ajuns calul de bătaie al tuturor netrebnicilor, ni se cere o luptă bine organizată cu acest mijloc al presei, contra tuturor acelor, cari încearcă să saboteze și

plorator-misionar *David Livingstone*, care le-a spus copiilor săi, când s'a despărțit de ei pentru totdeauna: *Temeți-vă de Dumnezeu și munciți din greu*.

să micșoreze din puterea și prestigiul Bisericii și formele ei de vitalitate.

Acum să venim la presa noastră ortodoxă din țară. Dacă cea mai mică instituție din organismul statului nostru își are cotidianul său și se folosește echitabil pentru scopul ei, cu atât mai mult Biserica creștină ortodoxă și dominantă a statului Român ar merita să fie reprezentată printr'un impunător cotidian național-creștin, atât în țară cât și în străinătate.

A sosit vremea să ne conformăm cerințelor moderne de care uzează toată lumea civilizată.

Din câte multe și mici reviste bisericesti avem ce susțin cauza ortodoxiei, cel puțin după mine, puține sunt cunoscute în lumea întregă, iar în țară mai mult clerul și $\frac{1}{2}$ din mireni dacă au cunoștință de apariția lor.

Cu o presă bine organizată, cu scriitorii cei mai pricepuți în teologie, învățătura Mântuitorului și-ar lua un avânt mult mai mare și mai roditor. Orizontul ortodoxiei, chiamă a-

FOILETON

Psihologia sectarului român.

— Date asupra sectarilor români. —

(Urmare)

Întrebați asupra stării sufletești dinaintea de conversiune, 17 indivizi au răspuns, că nu aveau nici o preocupare față de problemele religioase, nici un sbucium sufletesc; 1 n'a dat nici un răspuns; 2 au indicat dorința lor după o viață mai curată, mai morală; 3 au indicat dorul după mântuire, fără să precizeze în ce ar consista aceasta; 7 afirmă că doreau să cunoască adevărul; iar în 16 cazuri găsim preocupare față de problema morții, a vieții viitoare, a pedepsei lui Dumnezeu. Marele procent (33%) a celor preocupați de viața viitoare ne indică tot un *simț moral* dezvoltat.

În ceea ce privește însuși procesul de conversiune, în 15 cazuri el a fost inițiat din îndemn propriu, în celelalte 31 (68%) de cazuri el a fost provocat de propagandiștii sectari.

Timpul catechumenatului variază între 3 luni (bărbatul care nu a fost ales crâsnic) și 16 ani.

Acest timp pare să fie în legătură cu istețimea misionarului sectar și a măsurilor de apărare, pe care le ia biserică oficială. Timpul catechumenatului e mai scurt (6 luni—2 ani) în comunele, unde înainte nu era comunitate sectară, și e mai lung unde aceste comunități sunt înjghebări mai vechi.

La întrebarea: ce i-a captivat mai mult în noua comunitate? avem următoarele răspunsuri: în 9 cazuri atitudinea religioasă a sectarilor; în 6 cazuri atitudinea morală a acestora; în 6 cazuri iubirea între frați; în 15 cazuri adevărul religios găsit prin predici și citirea Bibliei; în 5 cazuri cântarea în comun; în 3 cazuri nu se indică nimic; 1 caz libertatea și 1 caz renașterea. Ordinea de preferință: 1) adevărul religios (32%); 2) atitudinea religioasă (20%); 3) atitudinea morală (13%); 4) iubirea între frați (13%) și 5) cântarea în comun, atmosfera cultică (11%).

Cu excepția unui singur caz, care datează din 1917, toate trecerile s'au făcut în timpul de după războiu. Așadar *epocile tulburi*, de frământare, de refacere, sunt cele mai potrivite pentru lățirea sectarismului.

Dintre 46 de indivizi 41 au dovedit *statorni-*

cie în noua credință și acestora li s'a schimbat radical atât atitudinea morală, cât și cea religioasă. Au devenit mai buni, mai iertători, mai milostivi, nu beau, nu fumează, nu injură, cercetează regulat adunările și cetesc cu stăruință Biblia. În 3 cazuri sbuciumul sufletesc continuă, ceea ce dovedește prin trecerea prin mai multe secte, iar în 2 cazuri nu avem răspuns asupra statorniciei în credință.

V. Psihologia sectarului român.

Să încercăm construirea psihologiei sectarului român la lumina acestor date.

Contactul mai intim cu cultura și civilizația apuseană, războiul mondial și multe alte cauze fac ca poporul român să se găsească într'o *epocă de criză*, care se resimte și pe teren cultural și religios. Trăsătura fundamentală a culturii române e tradiționalismul, care a constituit acea „aspră disciplină socială, prin care omul e lipsit în mare grad de libertatea individuală în ceea ce privește portul, obiceiurile și viața familiară. Satele românești sunt organizate oarecum militărește și cei cu purtările rele sunt prigoniți, adeseori, chiar alungați din sat.“ (I. Slavici: *Românii din Ardeal*.)

ceastă idee cât mai curând la realizare. Cei competenți, ar fi timpul să se gândească mai grabnic în această direcție, făcând o adevărată și largă misiune prin răspândirea principiilor și dogmelor ortodoxismului în lumea întreagă.

Încă o privire: în publicațiile noastre mici, ce din mila lui Dumnezeu

le avem și pe ele, nu înțelegem ca în loc de propagandă creștină să se facă atâtea polemici pentru unii și pentru alții între frați, ci tocmai să se depărteze vrajba și să-și înțeleagă fiecare publicație chemarea ei.

Dea Dumnezeu să putem vedea ceea ce întreagă preoțimea ortodoxă dorește.

Pr. IFRIM BORDEA

G Â N D U R I . . .

„Există o justiție imanentă și totuși un mister; există un mister și totuși o justiție imanentă în această lume” — sunt cuvinte cu care un mare profesor universitar român încheie vorbind despre filosofia lui Schakespeare. Le-am păstrat aceste cuvinte nu pentru că fraza în care sunt înălțate prezintă un ce atrăgător, ci mai degrabă fiindcă semnificația adâncă a lor — pe de o parte — pe de alta sensul vădit cu care au fost rostite duc inevitabil la „credință” — fapt pe care același cuvântător îl ridică în semn de profundă gândire la treapta de metodă unică, pentru prinderea adevărului ultim al lumii. Un filosof și un convins credincios creștin: e o raritate când le întâlnești în persoana aceluiași om; azi apare și mai evident acest lucru privind negura unor gânduri rele ce se întinde mai deasupra omenirii, privind „credințele deșarte” pornite din „inimi rățacite” ce se vântură în largul lumii, lăsând să se contureze înaintea ochilor icoana unor demonice clipe, icoana reinvierii Sodomei. Priviți tineretul!., gândul îmi zboară mai ales către cel intelectual și mă întreb de multe ori dacă *șomajul* nu e o pedeapsă dumnezeiască a rățacirii lor, dacă nu e un refuz al firii de a se lăsa condusă de mâni nepricepute...

Sunt de nepătruns misterele firii... Dar te apropii în chip magic de ele, când te lași purtat pe aripile *credinței*. Fac și eu parte din „tânăra generație” și poate conviețuitorii mei mă vor socoti „deplasat” citindu-mă aci. Nu le voi opune știință și nici

filosofie încadrată în logică, ci doar o rugăminte: mergeți o clipă din viața voastră și ascultați cu inima deschisă odată numai un *Imn religios* înălțat Domnului în zi de sârbătoare; lăsați-vă pătruns de el ridicându-vă împreună către Cel care poartă rostul lumii... astfel mi-ați înțeles cuvântul.

În clipa de față două fapte îmi stau înaintea ochilor, fapte cu un înțeles adânc, cari îmi răscolesc gândurile până în cele mai nebanuite cute ale lor. Sunt două, și pentru mărturia lor pot chema sute de oameni spre încredințare. Le-am văzut eu, le-au văzut ei în toamna trecută. Le redau aci în scurt și pentru explicarea lor te chiem pe tine filosof ateu, pe tine om de știință dar fără credință, dacă pe mine mă socotești „aiurea”.

Lucrurile se petrec în jud. Sălaj, plasa Crasna: Lui badea Ilea din Horoat i-au furat din casă 3000 Lei pe când era la strâns de luher; fără a spune nimănui nimic, vine către amiază în Stărciu la părintele ortodox V. Stanciu — care se găsea în acea clipă la școală cu subsemnatul — și cu sufletul frânt de durere ne povestește la amândoi nenorocirea căzută pe capul lui. Sărac cum era acum, roagă pe părintele „fiindcă a auzit că știe face *slujbe* de boale, de furturi, etc., cum nu știu alții”, să-i citească pentru banii furați. Odată înțeleși, când se încep cele trei slujbe, omul pleacă încredințat deplin că „munca cinstită” a lui nu poate fi înghițită de păcătoși. Din partea mea, un singur lucru îl priveam cu sigu-

ranță: dragostea cu care părintele își face datoria față de altarul Domnului — ce m'a impresionat de multe ori; cât privește alte rezultate le-am privit cu nedumerire. La trei zile după a doua slujbă, în miez de noapte, când totul doarme, o ciocnătură ușoară lovește în fereastra părintelui și un glas stins, tânguitor strigă: „Domnule părinte...”, „domnule părinte...” „Domnule părinte, eu am furat banii lui Ilea nu mai citiți pe mine că mor”. — „Dacă tu i-ai furat lasă-i aci pe grindă și vino ziua la biserică să te mărturisești”. — „Domnule părinte n'am adus decât două mii, una am spesat-o dar până poimâne o fac și aduc”, lucru ce s'a petrecut întocmai, mărturisindu-se apoi. Închipuiți-vă bucuria cu care badea Ilea îmi arăta banii legați în cârpa ce o ținea în lădoi. Îl priveam săltând de bucurie pe ulița satului povestind în sus și în jos „minunea” și închinându-se cu lacrimi în ochi către bunul Dumnezeu. Au stăruit mult jandarmii să scoată dela părintele numele hoțului spre a-l pedepsi „conform legii”; isbiindu-se de cuvântul dogmei ei au căutat mult și bine și pe hoț încă nu l-au descoperit.

Al doilea fapt s'a întâmplat ceva mai târziu cu o femeie din Hurez, căreia i se furase un sac cu haine. Nici n'a apucat să facă a doua slujbă părintele V. Stanciu și femeia vine și-i spune că a găsit dimineața sacul aruncat în tiadă.

Sunt două fapte pe care le-am redat în scurt; două fapte cari mi-au dat însă mult de gândit. Inimosul părinte mi-a dat prilejul ca prin ele să-mi deschid larg sufletul către problemele vieții. Mă întreb de multeori: oare e o mai mare fericire pentru om ca aceea, când se știe ocrotit în fața miilor de rele ale lumii acesteia de un Părinte? Priviți fericirea cu care se mișcă copilul când se știe ocrotit! Spune-mi tu om de știință de ce legea electricității pe care ai calculat-o viața întreagă a lovit alături de unde ai spus tu? E ea ocrotirea ta? Și te mai rog spune-mi cu ce te-ai hrănit, dacă nu cu credință, când ai căutat-o; de ce în ultima clipă a vieții ai cerut iertare pentru păcatele tale?

Iată de ce numai prin credință am putut să înțeleg faptele de mai sus.

V. PUPĂZĂ,
stud. în filosofie.

F. O. R. Secția Cluj.

COMUNICAT

Se aduce la cunoștința dlor președinți ai cercurilor protopopești, că *Comitetul executiv al secției eparhiale*, în ședința sa, ținută în luna Iunie, a hotărât să se țină *Congresul anual în orașul Aiud*, la finele lui Septembrie sau în zilele prime ale lui Octombrie. Data exactă se va fixa de acord cu organizația locală și se va face cunoscut la timpul său.

În dorința ferbinte, ca acest prim congres să se desfășoare în cadre cât mai solemne, de altă parte ca lucrările lui să marcheze un nou avânt al asociației noastre, rugăm:

1. Să se ia măsuri, ca fiecare cerc protopopesesc constituit să fie reprezentat la Congres cel puțin prin președinte sau alt delegat al cercului.

2. Delegații împreună cu membrii Comitetului eparhial, se vor întruni

într-o *consfătuire intimă* la ora ce se va indica în programul serbărilor. Scopul acestei consfătuiri va fi, ca membrii conducerii centrale, să se documenteze asupra *activității* de până acum a cercurilor, asupra *experiențelor dobândite*, precum și asupra *propunerilor în ce privește intensificarea și coordonarea activității din viitor*.

3. Pentru a nu îngreuna pe credincioșii parohiei locale, reduși ca număr, cu cheltuieli inutile, facem cunoscut, că *durata Congresului s'a limitat la o singură zi* (de dimineața până seara) și că se va organiza o *singură masă comună*, în proporții modeste, având fiecare participant să-și plătească consumația.

Cluj, 5 August 1934.

Pentru Comitet:

Valeriu Moldovan,
președintele secției eparhiale.

Dar forța de constrângere a tradiției slăbește mereu și faptul acesta constituie o atmosferă prielnică, pentru lățirea sectarismului, care accentuează individualismul pe latura religioasă.

Aproape toți sectarii sunt oameni trecuți și familiarizați cu *mediile sociale streine* (țări streine, mai ales America, orașe mari), ceea ce ușurează în mare măsură înstrăinarea lor de viața tradițională românească.

Acest contact cu medii sociale streine provoacă ușor *tulburare de ordin intelectual*, mai ales dacă ne gândim, că avem a face cu oameni, cari au avut o *viață sbuciumată*, sub presiunea sărăciei au trăit într-o vecinică grijă pentru ceea ce va aduce ziua de mâine. Evenimente grele, supărătoare, împrejurări externe oprimate au făcut să fie vecinic *neîndestulți cu soarta*.

La toate aceste neajunsuri se mai adaugă insuficiența educației intelectuale, *lipsa unei culturi sistematice*. De aici rezultă o putere de judecată redusă, o perspectivă intelectuală îngustă, o concepție despre lume sărăcăcioasă.

Acești oameni neajutorați, vrednici de soartă mai bună, dar cu o cultură și educație insuficientă,

cari mai multă ambițiune, decât capabilitate și mai multe cerințe, decât pot să primească, *caută mântuire*. În mijlocul societății se simt străini, neîndreptățiți, desconsiderați, căutând un mediu, în care ar putea să se valideze, vor da peste „frații” sectari, ori vor fi găsiți de aceștia.

Lucrul acesta e în mare măsură ușurat de faptul, că aproape în totalitatea cazurilor avem a face cu oameni cu o pronunțată *predispoziție religioasă*. Și fiindcă biserica strămoșească n'a putut să le arate adevărul mântuitor, îl vor căuta acolo, unde „frații” spun că se găsește scris lămurit: în Biblie. Nu trebuie decât să-l cetească și să i se supună. Și astfel Biblia devine însuși adevărul și singura autoritate. Nu mai are lipsă de biserică, de preot, de ritual. În Biblie găsește ceva pozitiv, în stare să satisfacă instinctul lui religios redemptat, se va agăța de acest pozitiv cu toată încăpăținarea omului desnădăduit. Biblia îi va dărui credința, care e în stare să-l ajute să iasă învingător din lupta cu viața, liniștindu-i mintea și împăcându-i conștiința.

Dar nu numai necesități de ordin intelectual îi mână pe acești oameni spre sectari. Aceasta se

întâmplă adeseori și din pricina vieții morale pe care nădăduesc să o găsească aiurea. Înjurătura, beția, indiferența față de cei nevoiași, exploatarea săracilor pune pe gânduri pe cel ce vede scris în Scriptură, că credința fără de fapte este moartă. *Sentimentul unor lipse morale*, conștiința de păcătoșenie, îl îndeamnă să caute scut împotriva propriei lui depravări. Biserica strămoșească zădarnic propovăduiește binele moral, zădarnic îndeamnă la o viață morală și curată, dacă nu e în stare să deie puterea sufletească de a săvârși acest bine. Sufletele slabe nu găsesc în puterea internă necesară la formarea și menținerea caracterului moral. Dar *solidaritatea* membrilor sectei le va împrumuta această putere.

Actul conversiunii pune capăt unui proces de criză sufletească, punând o nouă bază vieții religioase și prin aceasta schimbând întreaga structură psihică a convertitului. Conversiunea împrumută sufletului o forță puternică de acțiune, indiferent dacă această acțiune e în nota culturale ori împotriva ei.

Pe latura cognitivă conversiunea aduce un nou aport intelectual, omul ajunge în posesiunea unor

Recidive intolerabile.

P. Sf. Sa Alexandru, ordinar greco-catolic al Lugojului, insultă din nou Biserica ortodoxă, într'un articol ce-l publică în „Sionul românesc” — organul său oficial — dela 15 Iulie a. c. Am zis „din nou”, pentru că această fobie este o slăbiciune atavică, („frații” i-ar spune „nativă”) a P. Sf. Sale. Sperăm într'o convertire — măcar în România Mare — și de aceea priveam cu oarecare indulgență această maladie confesională, atât de puțin compatibilă cu misiunea unui Episcop român. Ne-am înșelat.

Căci iată proba cea mai recentă, sub titlul „ortodoxia și căsătoria”. Credeți că e vorba de vre-o analiză științifică? Profundă eroare! P. S. scoate, cu diabolică satisfacție, un citat din *Hașden*, spre a dovedi — ce credeți? — că Stefan cel Mare, Bogdan Chiorul, Stefă-

niță și Petru Rareș, prin nenumăratele lor femei nelegitime au fost promotorii demoralizării naționale. Și ortodoxia n'a fost capabilă s'o stăvilească.

Iată ce preocupări oneste are un Vlădică român, și ce educație înțelege să facă credincioșilor săi!

Dacă și noi am fi de rea credință, am putea invoca istoria Papilor cu figura monstruoasă a lui Alexandru Borgia.

De aceea e cazul să-i amintim cuvintele Domnului: „Fă-țarnice, de ce vezi paiul din ochiul altuia, și nu te uiți la bârna din ochiul tău?”

Asemenea atitudini sunt nedemne de un Arhiereu și noi le încreștăm pentru edificarea opiniei publice, spre a înțelege că e timpul să treacă la sancțiunile, pe cari le impune demnitatea României ortodoxe.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. *Prea Sf. nostru Episcop Nicolae își urmează cura în condiții multumitoare la băile Sovata. Cu ajutorul Domnului se va înapoia la reședință în ziua de 16 I. c. spre a-și relua munca atât de rodnică pentru viața Eparhiei noastre.*

Serviciile divine și predici la bisericile din Cluj. *La Catedrală: Duminică, 12 August servesc Pr. I. Cioara, Fl. Mureșanu și diacon Vas. Bogdan. Predică diac. V. Bogdan; Miercuri, 15 Aug. (Adormirea Maicii Domnului) fiind hramul Catedralei, se va oficia după sf. liturgie, sfințirea apei și încunjurarea bisericii de către preoții oficanți și publicul asistent. Vor servi prot. stav. Andrei Ludu, cons. eparhial, Pr. I. Cioara, S. Vasinca, V. Mateiu, Fl. Mureșanu și protodiacon Dr. I. Vască. Predică cons. epar. A. Ludu; Duminică, 19 August servesc Pr. I. Cioara și Fl.*

Mureșanu. Predică Fl. Mureșanu. — La biserica „Sf. Nicolae”: predică Pr. A. Mușat. — La biserica „Cobortrea Duhului Sfânt”: predică Pr. Ioan Cociuban.

M. Sa Regina Maria la Sovata. În ziua de 6 August a sosit la Sovata M. S. Regina Maria, Arhiducesa Ileana și Arhiducele Anton cu odraslele lor. La scoborirea din trenul regal auguștii oaspeți au fost întâmpinați de autoritățile civile și militare în frunte cu P. S. nostru Episcop Nicolae, cari au făcut calde urări de bunăsoșire. O lume imensă a primit cu ovații entusiaste pe membrii familiei regale.

Pentru telefonul „Unirii” În legătură cu serbările dela Năsăud „Unirea” dela Blaj caută să ne dea lecții de bunăcuviință.

Atunci când preoții uniți au fost invitați să servească alături de noi și *au refuzat*, oare cine are nevoie mai multă de asemenea lecții? Când frații uniți se complac bucuroși în a servi alături de romano-catolici și în bisericile romano-catolice ale străinilor, iar bisericile și slujbele noastre pentru dâșii sunt spurcate, oare cine suferă de lipsa de bunăcuviință? Ori cât i-ar dura pe cei dela „Unirea” o spunem și o repetăm, că atâta vreme cât optzeci de procente din această țară sunt credincioșii străvechii credințe ortodoxe, țara aceasta este ortodoxă și nu vom îngădui nici odată ca acest caracter ortodox al țării și al poporului român întreg, chiar și a uniților, să fie diminuat. — Ce privește serbările naționale și în special serbarea militară dela Năsăud, rugăm pe cei dela „Unirea” și în general pe toți preoții uniți să cetească și să se conformeze ordinului ministerului de război Nr. 4224 din 1926 în vigoare și astăzi.

„Pagina Bisericii”. Direcția marelui ziar național „Universul” a convenit să editeze în fiecare număr de Sâmbătă câte o „pagina a Bisericii”. Redactarea ei s'a încredințat unui comitet de trei preoți din capitală. Felicităm pe vrednicul director dl. Stelian Popescu pentru această delicată atențiune față de Biserica națională. Sperăm că cei trei redactori vor face loc larg colaborărilor externe, ca „pagina” să devină cu adevărat „a Bisericii”.

O numire potrivită. În urma pensionării dlui V. Seni, Ministerul Instrucțiunii a numit cu ziua de 1 Septembrie a. c. în postul de șef al inspectoratului școlar din Cluj pe dl. Gh. Popa, profesor la liceul „Gh. Barițiu”, unul din cei mai distinși membri ai învățământului secundar și ai Bisericii noastre. Felicitându-l pentru această numire, nu ne îndoim, că va răspunde tuturor speranțelor ce se leagă de activitatea Dsale.

Pelerinajii religioase. În zilele de 6 și 15 August 8 și 14 Sept. c. Mănăstirea Hodoș de lângă Arad organizează obicinuitele pelerinajii religioase, la cari participă mii de credincioși. Părintele stareț Poliecarp pune o râvnă și o pricepere deosebită, ca aceste pelerinajii să fie pentru toți ostenitorii adevărate izvoare de mângâiere și înțărâre duhovnicească. Credința ortodoxă iese întărită din aceste frumoase deprinderi religioase, atât de căutate de poporul nostru. Sperăm că vor alerga și intelectuali la altarele dela Hodoș.

Moartea unui bun ortodox. În București a decedat de curând octogenarul român Grigore Alexandrescu, unul din cei mai mari industriași ai țării. Defunctul lasă regrete unanime, nu numai pentru meritele lui deosebite în dezvoltarea comerțului și industriei românești, ci în aceeași măsură și pentru evlavia creștinească arătată în toată viața lui. Dovadă și filantropia generoasă pe care n'a precupețit-o de loc nici Bisericii, nici atâtor suflete bune cari i s'au adresat. Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii.

Comunicat. În ziua de 15 Aug. (Sf. Maria) pe întreg cuprinsul țării se sărbătorește Patronul Marinei și al Ligei Navale Române. În această zi mare, la toate bisericile din țară for fi pomeniți marinarii, cari au căzut pentru patrie în războaiele din 1877, 1913 și cel al întregirii neamului, iar autoritățile bisericești vor da tot concursul autorităților civile și militare pentru ca serbările să se desfășoare în acelaș cadru mareț ca și în anii trecuți. Cucernicii noștri preoți vor lua la cunoștință aceste dispoziții spre conformare. *Cons. eparh.*

Mulțumită publică. Credincioșii aparținători parohiei ort. române din Ibănești-sat, protop. Reghin, exprimă pe această cale cele mai călduroase mulțumiri, femeii Franței Rafila născ. Todoran, pentru donațiunea ce a făcut către biserica noastră în ziua de 29 Iunie a. c. În această sărbătoare a zilei onomastice a fostului său soț Gliga Petru lui Vasilie, a donat vechiul cimitir, — unde a fost vechea biserică și unde sunt înmormântați toți vechii preoți ai bisericii

adevăruri, cari înainte îi erau necunoscute. Cu ajutorul acestora își formează o nouă concepție despre lume. Ori cât de mult ar fi îndreptată această concepție spre idei contrare lumii, spre transcendentă, spre misticism, totuși această concepție asigură unitatea acțiunilor sale. Pe latură emotivă sentimentul fricii, a neliniștei e substituit cu sentimentul încrederii în purtarea de grije a lui Dumnezeu. Toate acestea își au corespondentul lor pe latura conativă într'o voință fermă, disciplinată.

VI. Importanța problemei.

Constituie sectele un pericol pentru societate? Sunt ele anticulturale?

Dacă religia în formele ei sociale istorice are în viața umană marele rol de a asigura omogenitatea ideologiei colective și de a-i învăța pe oameni marea lege a datoriei, — sectele prin individualismul lor exagerat și prin orientarea lor apocaliptică constituie o notă discordantă în sânul societății. Accentuarea valorii individului cuprinde în sine un real pericol. Spiritele raționale, incapabile de idealuri înalte, vor deveni grobriane, sălbătice, dorința după o nouă viață va deveni dorința

de proprie afirmare cu ori ce preț, iar cele neajutorate, cele cu aplicații mistice vor ajunge la disprețul lumii, la abandonarea ei.

Din acest motiv bisericile istorice vor trebui să acorde problemei sectare toată atențiunea lor. Sectele constituie pentru viața spirituală religioasă ceea ce constituie bolnavii pentru higiena publică. Sunt focare de infecțiune, dar numai stadiul amănunțit al acestor cazuri de boală ne pot indica mijloacele de profilaxie.

Sectele studiate cu devotament, cu obiectivitate și cu mijloacele de investigațiune a științelor empirice vor vădi lipsurile reale, de cari suferă bisericile istorice. Fără cunoașterea exactă a acestora nu se poate lua nici o măsură de îndreptare.

Religia nu e numai o problemă de ordin intelectual, ci are o strânsă legătură cu viața emotivă și volitivă a indivizilor. Din acest motiv părintele Trifa are dreptate, când afirmă, că sectele nu pot fi combătute prin metoda combativă a discuțiilor cu Biblia în mână. Sf. Sa pretinde „evanghelizarea” vieții. Dar acest cuvânt e prea vag și ori cine are puțința să-l umple de conținut după pofta inimii sale. Și miroasă a protestantism, adevă-

a anarhie. Ce fac altceva sectele, decât „evangelizează”? E mult mai răspicat grăitoare înfăptuirea părintelui Trifa: „Oastea Domnului”. Căci ea înseamnă traducerea în faptă a gândului și ne indică precis de ce are trebuință viața religioasă în timpul de față.

Avem nevoie de o concretizare a virtuților creștine în traiul zilnic, în viața obicinuită. Avem urgentă nevoie de un ortodoxism practic. Postul, sărbătorile, distracțiile, luxul, câștigul trebuiesc relegate. Ceeace nu se poate face decât prin *reanonizarea* bisericii și a vieții creștine.

În stăruința noastră de a provoca o renaștere la o nouă viață religioasă a poporului român, nu putem merge după pilde în Apus; într'acolo duc numai două drumuri: unul la Roma cezaro-papistă, celalalt la protestantismul sectar și anarhizat.

Pr. ION GORON

„El a purtat păcatele noastre în trupul Său pe lemn, pentru ca noi, fiind morți față de păcate, să trăim pentru neprihănire; prin rănilor Lui ați fost vindecați”.

1 Petru, 2, 24.

precum și alții, — din centrul comunei în valoarea de astăzi de circa 50.000 Lei. Bunul Dumnezeu să răsplătească din darul său jertfa adusă bisericii noastre pentru sufletele tuturor, în a căror amintire și iertare de păcate se face donațiunea.

Pr. Vasile Gliga.

Catolicismul în Germania. Regimul național-socialist al cancelarului Hitler a provocat mari schimbări și în ordinea bisericească. De-o parte acțiunea pentru unificarea forțată a tuturor bisericilor protestante, în frunte cu un superintendent al Reichului, acțiune, care întâmpină serioase dificultăți, de alta mișcarea pentru o religie națională cu elemente din cultul păgân german, care are numeroși adversari în rândurile Clerului. Alături de aceste curente, avem și frământările Bisericii catolice, care se simte mereu stîngherită în activitatea ei de injoncțiunile neavenite ale regimului rassist. Concordatul încheiat în vara trecută nu este respectat, mai ales în ce privește organizațiile tinerimii catolice. Episcopii s'au întrunit de curând într-o conferință generală, hotărînd să înceapă tratative cu cancelarul pentru soluționarea conflictului, ce tulbură astăzi liniștea din biserica romano-catolică. Vom vedea dacă reușesc.

Un distins ortodox.

Consiliul și Epitropia bisericii ortodoxe române din Teiuș își ține de a sa datorie să mulțamească și pe această cale d-lui *Loct.-Col. George Florin Petrescu*, comandantul Bat. 11 V. Munte Caransebeș, pentru obolul său prețios în sumă de 5000 Lei, cu care a onorat zilele trecute parohia Teiuș, în scopul construcției tîmplii din lemn de stejar, pe seama acestei sfinte biserici. Membrul Consiliului dl Dr. I. Acelenescu de comun acord cu parohul nostru, părintele profesor V. Bărluțiu, apreciind frumoasele servicii din prezent și trecut ale distinsului fruntaș al ortodoxiei, — fruntaș prin faptele d-sale, cari strălucesc asemenea unor raze luminoase, în tot locul unde ortodoxia se luptă cu mari greutăți, — a propus Consiliului parohial, să fie declarat vrednicul nostru luptător, sprijinitor, și creator al armelor sufletului ortodox și românesc de „*membru de onoare al parohiei noastre din Teiuș*“.

Consiliul, cu unanimitate de voturi și cu vie satisfacție morală, a oferit în dar această binemeritată distincție d-lui Lct.-Colonel George Petrescu. — Pr. V. B.

Înștiințare. La școala de menaj a orfanelor de războiu „A. Iancu“ Cluj, Strada Dorobanților 42, se primesc în afară de ofrane de războiu și alte eleve. Înscrierile s'au început la 1 August și durează până la sfîrșitul acestei luni. În cl. I. se primesc eleve abs. a cursului primar; în cl. II, cu 1 cl. secundară; în cl. III, cu 2 cl. secund. și în cl. IV, cu 3 cl. secund. Elevele pot fi și externe. Pentru înscriere trebuie să se înainteze următoarele acte: a) o petiție tim-

brată, cu taxa de înscriere și frecvență 1000 Lei; b) certificat de naștere și botez; c) certificat de revaccinare; d) certificatul cl. precedente sau de absolvire a cursului primar. Taxa anuală pentru internat este de 7500 Lei plătită în rate. În costul taxei se primesc și alimente. Orfanele și ficele invalizilor de războiu sunt scutite de taxa de frecvență și înscriere, trebuind să plătească numai 5000 Lei anual pentru întreținere în internat. Informațiuni la Direcțiunea școlii în fiecare zi.

Școala de Arte și Meserii din Zlatna, secția cioplitorie și tocitorie în piatră, primește elevi în anul școlar 1934/35, pe lângă următoarele condițiuni: Elevul să aibă 4 cl. primare și să fie împlinit etatea de 12 ani. Taxa de înscriere 100 Lei. Taxa pentru comitet 200 Lei. Taxa pentru elevii interni pe întreg anul școlar 2500 Lei. Taxa de instalare în internat 200 Lei. Elevii interni vor aduce cu sine lingerie de pat și rufe necesare, minimum 3 rânduri. Înscrierile se pot face până la 31 August.

ȘTIRI OFICIALE

Nr. 4805—1934.

CIRCULARĂ

către organele protopopești și parohiale din Eparhia Clujului.

În baza ordinului Onor. Minister al Cultelor Nr. 122.523—13.433 din 31 Iulie a. c., invităm oficiile parohiale ca cel târziu **până la 25 August a. c.** să redacteze și trimită oficiului protopopesc concernent câte 1 tablou — după modelul de mai jos — de terenurile de cultură aflate azi în stăpînirea și folosința parohiei matere (și separat a filialei ei).

Terenurile adjudecate de Reforma Agrară în mod provizor sau încă numai pe hârtie, nu se vor introduce în acest tablou.

P. O. oficii protopopești vor consemna datele din tablourile parohiale într-un tablou general actual, cu aceleași rubrici și text, cuprinzând pe toate parohiile matere și filiale — inclusiv pe cele fără terenuri de cultură — în ordinea lor alfabetică, și ne vor înainta aceste tablouri până la **31 August a. c.**, spre a le putea trimite Onor. Minister al Cultelor în termenul dat de o lună.

Cluj, la 7 August 1934.

Consiliul eparhial

Nr. 3979—1934.

3—3

CONCURS

Prin aceasta se publică concurs pentru primirea de studenți în **Academia noastră teologică din Cluj**, cu termenul de **15 Sept. a. c.**

1. Candidații cari doresc să fie primiți vor înainta Consiliului nostru eparhial o cerere scrisă cu mîna proprie, anexând în original următoarele documente:

- a) Actul de naștere și botez dela oficiul parohial;
- b) Atestatul de bacalaureat;
- c) Atestat medical, prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petiționarului;
- d) Declarația petiționarului, subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic, va intra în slujba eparhiei cel puțin 5 ani de zile, la din contră va restitui fondului seminarial toate speșele de întreținere, precum și bursele primite.

Cererile însoțite de aceste documente, se vor înainta Consiliului, până la **15 Septembrie a. c.**

Cereri intrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

2. Nu se vor primi decât candidați înzestrați cu darul de a cânta.

3. Candidații acceptați se vor prezenta în ziua de 28 Septembrie, la vizită medicală și la examinarea aptitudinilor lor muzicale, dela care atîrnă primirea definitivă în Academie.

Atît cei primiți cît și clericii cei vechi se vor înscrie în zilele de 28, 29 și 30 Septembrie.

4. După 1 Octombrie nu se va mai face nici un fel de înscriere. Cei neînscrisi până la acest termen vor fi considerați retrași din Academie.

5. Cu ocazia înscrierii fiecare student va plăti 150 Lei taxă de înscriere și 50 Lei pentru bibliotecă.

Pentru întreținerea la Internatul Academiei, studenții vor avea să sovească o taxă anuală de **8000 Lei**. În patru rate. 1: la înscriere; 2: la 1 Decembrie; 3: la 1 Februarie și 4: la 1 Aprilie.

6. Până la 1 Octombrie studenții vechi vor achita toate restanțele, precum și cel puțin o rată pentru anul școlar 1934—35, altfel nu vor putea fi primiți în Academie sub nici un motiv.

7. Toți clericii vor locui în Internatul Academiei. Externi nu se vor mai admite.

8. Dela taxele de mai sus nu poate fi scutit nimenea. Burse sau alte ajutoare pentru acest an școlar nu se vor da.

9. Fiecare student primit în Institut va aduce cu sine cel puțin 4 schimburi de rufe în stare bună.

Dela data înmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorințele statorite în Regulamentul Academiei.

10. Nici un student nu poate cereta în acelaș timp, ca student ordinar, alte institute de învățămînt.

La înmatriculare fiecare este obligat a se prezenta în persoană cu documentele originale.

Dela dispozițiile de mai sus nu se va mai face nici o excepțiune.

Cursurile regulate încep la 1 Oct.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 18 Iunie 1934.

Nicolae Ivan, episcop. Laur. Curea, secretar.

Nr. 256—1934.

(16) 2—2

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III. *Bucium-Isbita*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- 1. Salar deta stat.
- 2. Casă de locuit, închiriată de parohie.
- 3. Folosirea cimiterului.
- 4. Venitele stolare obicinuite.

Cei ce doresc să ocupe acest post vor înainta subsemnatului oficiu, în termenul legal, cererile însoțite cu documentele și actul de învoire a P. Sf. Sale și cu prealabila noastră încunoștințare se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Aburd, la 23 Iulie 1934.

În înțelegere cu Consiliul parohial.

Petru Popovici, protopop.

Nr. 477—1934.

(17) 2—2

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III. *Lăschia*, din protopopiatul Ceta-tea-de-Peatră, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- 1. Salar dela stat.
- 2. Sesiune parohială două cimitere și un teren fînață cca 1 jug.
- 3. Una miertă (30 lit.) cucuruz nesfîrmat de fiecare fum.
- 4. Venitele stolare obicinuite.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererile cu documentele prescise subsemnatului oficiu și cu încuviințarea acestuia se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor prezenta act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără de care nu vor putea fi luați în lista de candidare.

Baia-Mare, la 20 Iulie 1934.

În înțelegere cu Consiliul parohial.

Alecsiu Latiș, protopop.

POSTA REDACȚIEI

Pr. V. P., Văleni. Articolul bine scris, dar tardiv după ce am publicat pe al dlui G. B. D. Altădată grăbiți-vă.

Dr. V. R., Lugoj. Vă revoltă articolul contra ortodoxiei semnat de vlădica Alexandru în Sionul românesc dela 15 Iulie? În adevăr, sunt profund regretabile aceste practici „arhieresti“ — unice în toată țara. Sunt atribuite unor așazise „infirmități native“? Ce penibilă scuză!

Colaboratorilor nostri. Faptul că în vacanța de vară foaia iese numai de 2-ori pe lună, ne împiedică să publicăm toate articolele ce ni s'au trimis. Îi rugăm să aibă răbdare, căci le vom tipări rînd pe rînd.

Dr. N. B., Brașov. V'a tulburat ancheta Skoda? E firesc. Rema ca Dv. au mai sesizat-o cîtiva: un vicepreședinte neolit s'a dovedit infatigabil în audierea „ortodocșilor“, și extrem de afon cînd veni rîndul „agriștilor“. Colo bizantinii corupți, aici ie-zuiții imaculați. O, sfinte Loyola, ce mizeră inspirație!

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.

TABLOU de terenurile de cultură aflate în stăpînirea parohiei protopopiatul

Numărul curent	Parohia care posedă teren de cultură			Terenul ce posedă						Localitatea unde se află aceste terenuri	De când este stăpînit și folosit			Dela cine este obținut			În baza cărei legi, sau act s'a obținut?		Din această arendă sau venit anual, de cît beneficiază			Observațiuni						
				terenul de cultură		de pădure																						
	Parohia	Comuna	Județul	ca sesiune propriu bisericească	ca sesiune parohială	ca sesiune cantorală	ca sesiune propriu bisericească	ca sesiune parohială	ca sesiune cantorală		anul	luna	ziua	cumpărat jug.	Donat jug.	din Ref. Agr. jug.	sau ?	numele autorității	numărul	data	Dacă este arendat, care este arenda anuală după de-tragerea impozit.?		Dacă este în rege, care este venitul curat anual?	bise-rica?	preo-tul?	canto-rul?		
				jug.	stp.	jug.	stp.	jug.	stp.	jug.	stp.	jug.	stp.	jug.	stp.				Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.

